

ON RÈVE

L' cinsî dijéve : Dj'a asséz d' frumint po m' prope pwin.
 Volèz vos nouïri ? Grètèz lès têtes. Sèmèz-lès!
 L' tayeû s' î a mètu : « Vos mousseints ? Keûdèz-lès !
 Èt l' maçneû di radjouter : « Sièrvèz vos d' vos mwins ! »

Pèneû, mêrseû, lèyî djus pa tos lès omins,
 Ki d' leûs bièstrîyes à mès côrdèles ont lèyî l' pwèds,
 Dj' a supliyî l' cièl, k' a dimèré sins pont d' vwès
 Tot èvoçant dèz lions trèvautchî m' tchimin.

L' cok a tchanté. L' solia richandichéve li maule.
 Dèdjà dèz gaïs pintes choufèlîne au hôt d' leû chaûle.
 Di voye bin ovrrer lès mèstîs, chake si rafiye.

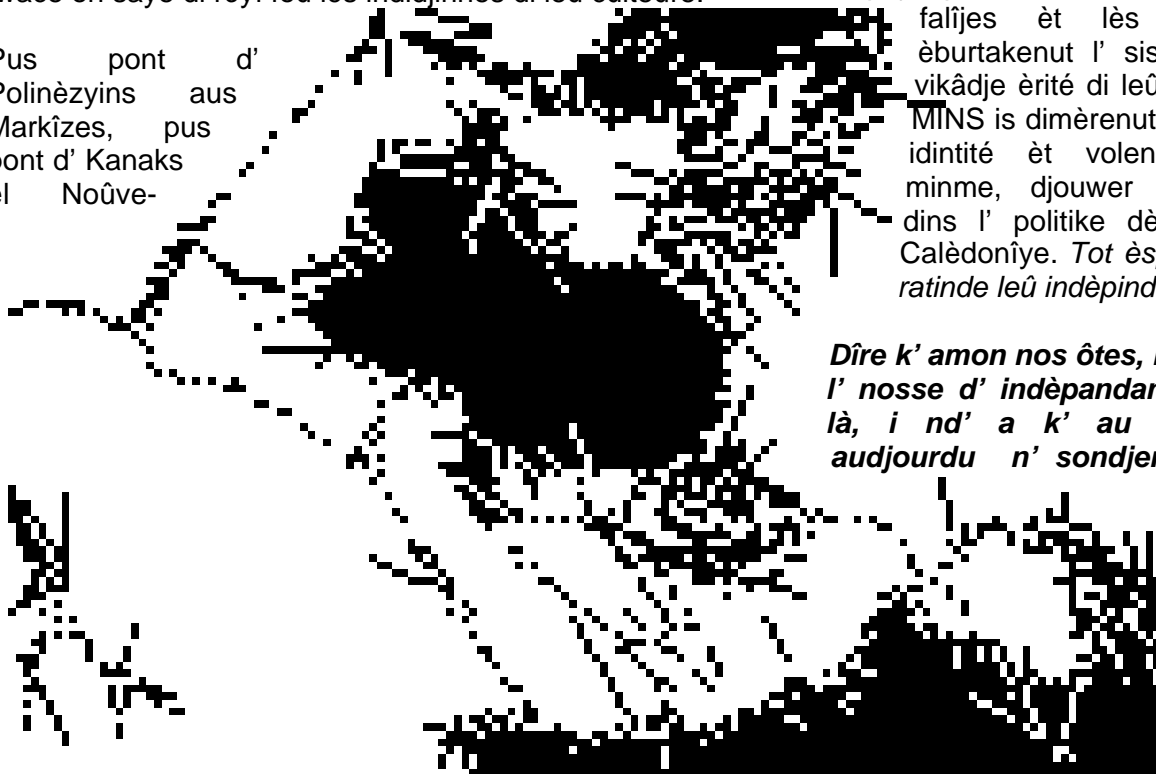
L' bouneûr m' a nèyî. Nèlu s' pout passer dèz ôtes.
 Dsus l' monde èwou on vike, i s' faut êdî l' on l' ôte !
 Dispû c' nût là, dji vos vwè èto Bén voltîye...
 (Lon èri d' Sully Prudhomme)

On a passé à l' èure d' iviêr.

Èsse ki totès lès ôrlodjes tounenut à l' minme vitèsse ?

Au mwès d' awousse on a polu lire, dins l' gazète l' *Èsprès*,
 k' dins lès françès tèritwêres d' oute li Grande Basse à totès
 fwace on saye di rôyî foû lès indidjînes di leû culteûre.

Pus pont d'
 Polinèzyins aus
 Markîzes, pus
 pont d' Kanaks
 èl Noûve-

Calèdonèye, è l' Gwiyanèye pus
 pont d' Wayanas, rin k' di sto dèz
bons Françès.

Po l' *cintrâle* Aministraucion, i
 gn' a pont d' Indien è l' Gwiyanèye, i
 gn' a ki dèz ptits « peûpes dèl
 forêt ». K' is n' ont k' a dimèrer
 moyas èt ièsse tèrtos d' akwârd
 po lèyî fé l' adjincnâdje di leûs
 tèritwêres è on « *nateurèl parc* »
 ki va si Bén profiter aus djîns d' au
 lon k' î vont polu fé rapwarter leûs
 caurs.

È l' Polinèzèye, c' èst l' pus fwart
 ki wangne. A Mururoa on n' si va
 nén djoker d' î sayî lès atomikès
 agayons. Dsus lès îles di
 Tuamoto, Bora-Bora èt Moorea,
 on va co bati d' pus grands ostés
 à tourisses. Lès djîns sont tapés
 fôus d' leûs têtes po l' amougnî èt
 d' leûs bounès places à pèchons.

Lès 7 000 Kanaks dèl Noûve
 Calèdonèye, ki s' paurtichenut è
341 tribus èt î cauzer **28**
linwâdjès, volenut disbate avou
 lès otorités nacionâles. Is sont
 mèprijîs pa lès colons, dèdjà lès
 falijes èt lès mineûs
 èburtakenut l' sistinme di
 vikâdje èrité di leûs tayons
 MINS is dimèrenut fir di leû
 idintité èt volenut, zèls
 minme, djouwer on role
 dins l' politike dèl Noûve
 Calèdoniye. *Tot èspèrant èt*
ratinde leû indèpandance.

Dîre k' amon nos ôtes, l' djoû ki
l' nosse d' indèpandance sèra
là, i nd' a k' au djoû d'
audjourdu n' sondjenut k' a
nos è
priver
èt
nuker
ène
lache
à nos
gwa-
djes.

I n' vos faut nén vos èwarer, on comèle èt maxhe todi lès moudèyes di sicrijhaedje